

Videoeditoinnin perusteet: Windows Movie Maker

Tämän ohjeen sisältö:

1. Yleistä	1
2. Ohjelman käynnistäminen ja projektin tallentaminen	2
3. Videoleikkeen tuominen Movie Makeriin (Capture tai Import).....	3
4. Videon editoiminen.....	5
5. Efektien ja siirtymien lisääminen.....	7
6. Tekstien lisääminen.....	7
7. Videon tallentaminen	8

1. Yleistä

Windows Movie Maker on Windows XP:n mukana tuleva ilmainen videoeditointiohjelma.

Movie Maker on helppo ja yksinkertainen kotikäyttäjän ohjelma, josta voi tallentaa videotiedostoja vain Windows Media -videoksi (wmv) tai suurikokoisiksi avi-tiedostoiksi (Audio Video Interleaved). Editoidut videot voi myös nauhoittaa takaisin videokameran DV-nauhalle tai polttaa CD-levylle. Movie Makerissa EI ole video-DVD:n tekemähdollisuutta. Lisätietoja ohjelmasta löytyy Microsoftin Movie Maker -sivuilta: <http://www.microsoft.com/finland/products/windowsxp/moviemaker/default.msp>

Movie Makerilla työskentely etenee kuten useimmissa editointiohjelmissa:

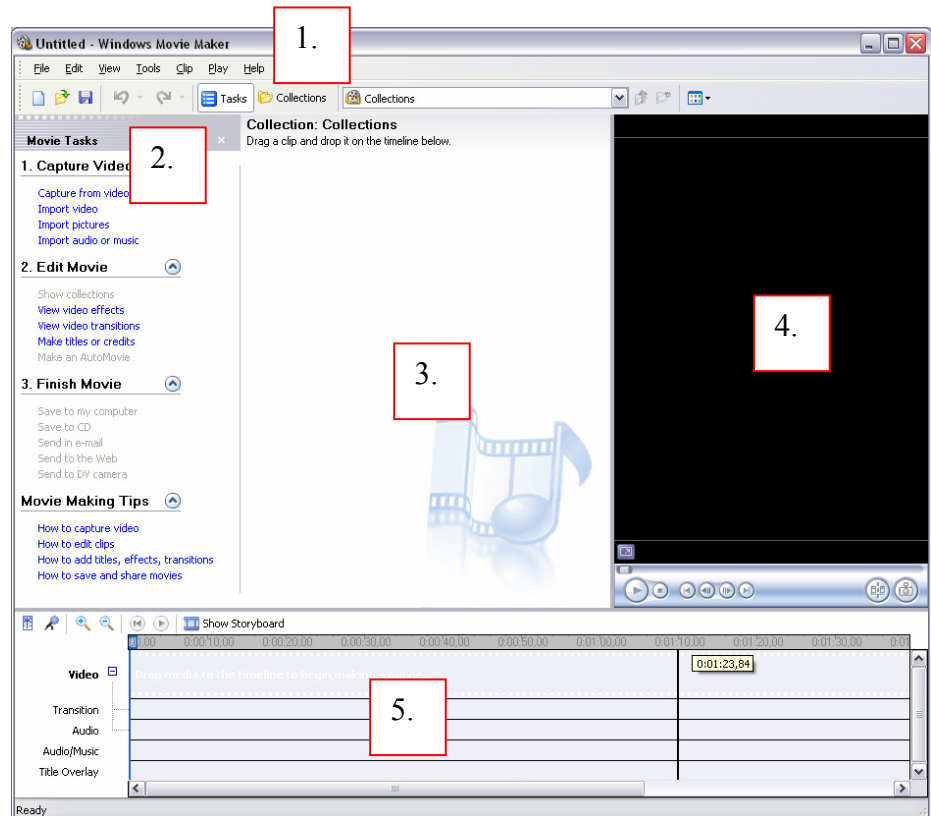
1. Ohjelman avaaminen
2. Projektitiedoston tallentaminen
3. Videon kaappaus (*capture*) tai videotiedoston tuominen (*import*) editointiohjelmaan
4. Videoklippien sijoittelu aikajanelle sopivaan aikajärjestykseen
5. Videoklippien leikkaaminen ja yhdistäminen erilaisilla siirtymäefekteillä (*transitions*)
6. Sopivien tehosteiden lisääminen videoleikkeisiin (nopeuden muuttaminen, valoisuuden säätö tms.)
7. Tekstien lisääminen videon alkuun, loppuun jne.
8. Videon tallentaminen sopivassa tallennusmuodossa: verkkoon, omalta koneelta katsottavaksi, takaisin nauhalle jne.

2. Ohjelman käynnistäminen ja projektin tallentaminen

Windows Movie Maker löytyy tietokoneen Käynnistä (*Start*) -valikosta Ohjelmat (*Programs*) -kohdasta (joissain koneissa myös polkua Käynnistä (*Start*) > Ohjelmat (*Programs*) > Apuohjelmat (*Accessories*) > Viihde (*Entertainment*) > Windows Movie Maker).

Ohjelma avautuu seuraavanlaiseen näkymään:

1. Työkalurivi. Toimii kuten muissakin Windows-ohjelmissa.
2. Ohjevalikko (*Movie Tasks*) Näppärä ohjevalikko, jonka mukaan etenemällä saat ohjeita editoinnin kussakin vaiheessa.
3. *Collections*-kokoelma, jossa näkyvät videoprojektissa käytettävät elementit (videot, äänet, kuvat). Kokoelmia (*collections*) voi olla yhdessä projektissa käytössä useampia, voit hyppiä eri kokoelmien välillä yläpuolella olevan pudotusvalikon avulla.

4. Videoruutu, josta voi katsella työstettävää videota.
5. Aikajana, jolle kasataan valmis projekti ääni- ja videoraidalle. Aikajanalla tapahtuu videoklippien leikkaus ja yhdistäminen.

Projektin tallentaminen

Kun Movie Maker on käynnistynyt, valitse ylävalikosta *File > Save Project As...* ja tallenna videoprojektitiedosto haluamaasi paikkaan.

3. Videoleikkeen tuominen Movie Makeriin (Capture tai Import)

Ennen kuin mitään voidaan editoida, tulee projektiin siirtää videoita videokamerasta tai omalta koneelta. Digitaalivideokameran kytkemiseksi tietokoneeseen tarvitaan ns. FireWire-liitäntä ja -johto. Uusissa tietokoneissa moinen liitäntä on vakiona, hieman vanhempiin sen saa erillisellä kortilla. FireWire-liittimiä on erityyppisiä, sellaista joissa on hieman isompi liittimen pää ja sellaisia, joissa liittimen pää on pienempi. Kamerapäähän tuleva liitin on yleensä pieni.

Kun video kuvataan digitaalisella videokameralla, se tallentuu miniDV-nauhalle digitaalisessa muodossa. Nauhalla se ei ole kuitenkaan tiedostona, vaan video tulee ensin nauhoittaa tietokoneelle jotta sitä voidaan sen jälkeen käsitellä. Yksinkertaistettuna: piuha kamerasta tietokoneeseen ja editointiohjelmassa painetaan Record-nappulaa!

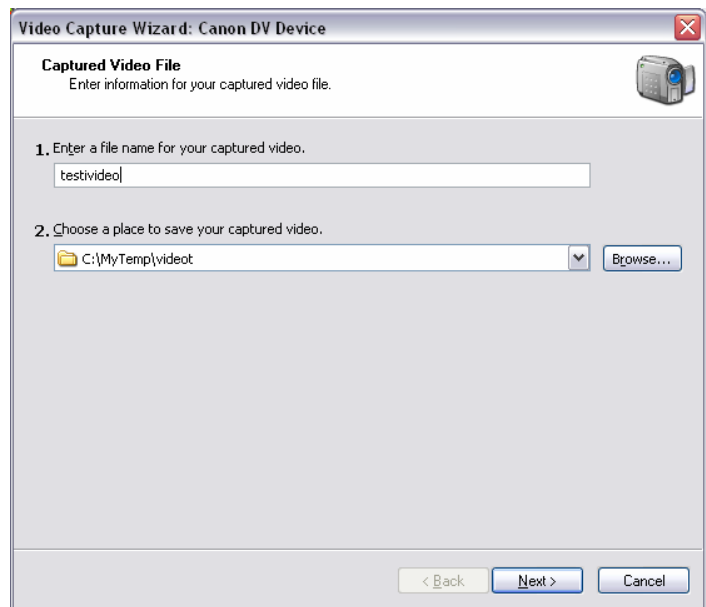
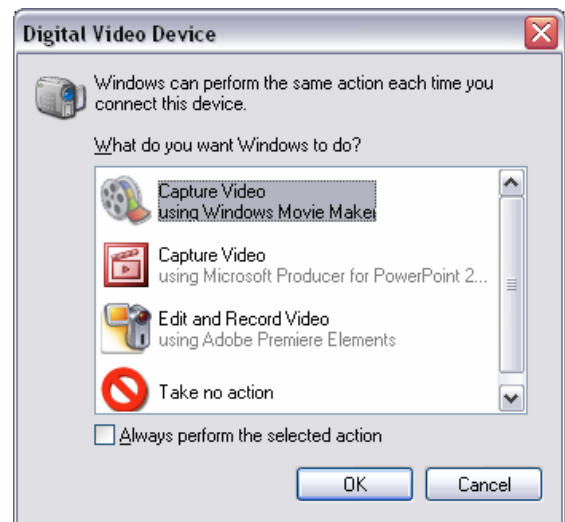
Videon kaappaaminen tapahtuu näin

Liitä digivideokamera tietokoneeseen FireWire-liittimen avulla (tietokone voi olla päällä, samoin kamera). Laita nauha sisään kameraan. Käännä kamera videon katseluasennolle, laita kameraan virta. Windows tunnistaa digivideokameran ja asentaa sopivan ajurin, tämä voi kestää hetken.

Seuraavaksi Windows kysyy mitä kameralle tehdään. Valitse kohta *Capture Video using Windows Movie Maker* (kuva)

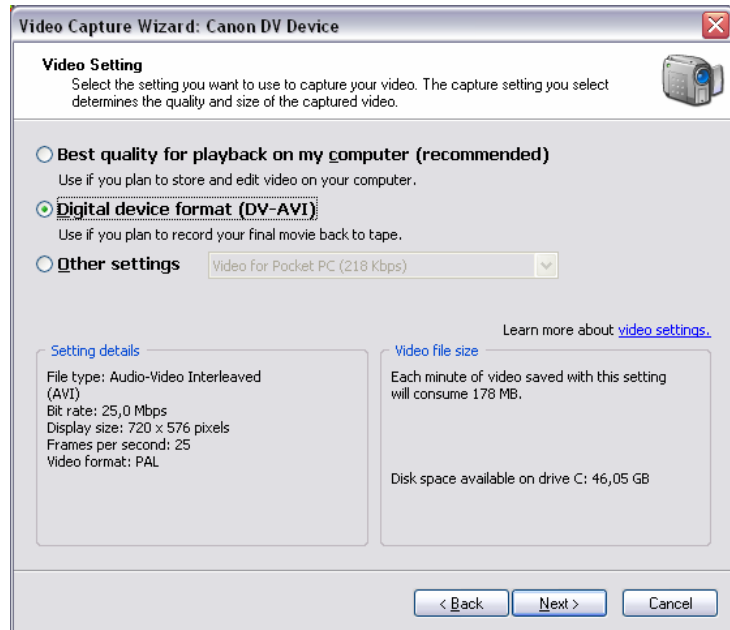
Video Capture Wizard -ikkuna aukeaa (kuva). Anna 1. kohtaan videotiedostollesi nimi ja valitse 2. kohtaan sille tallennuspaikka. Sen jälkeen klikkaa Next -nappia.

(Jos *Video Capture Wizard* -ikkuna ei auennut, valitse Movie Makerin *Movie Tasks* -valikon *Capture Movie* -kohdasta *Capture from video device*.)

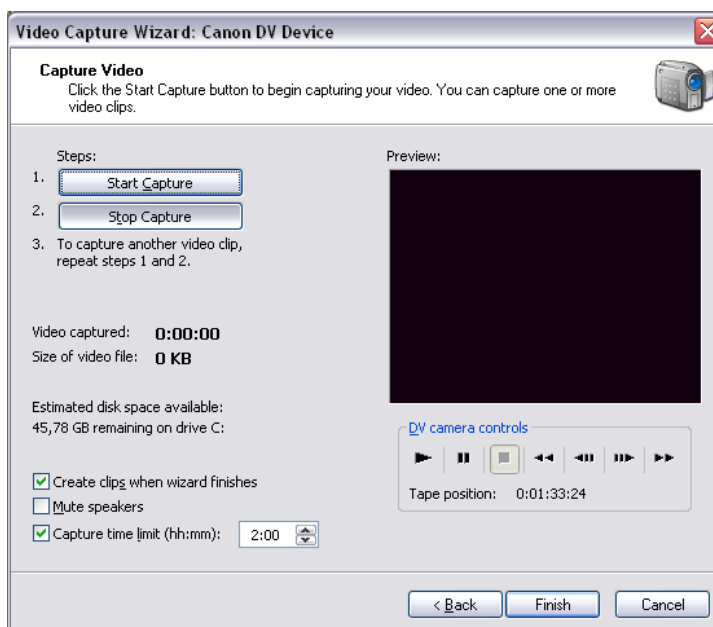

Seuraavassa vaiheessa valitaan kaapattavan videokuvan laatu:

1. *Best quality for playback on my computer.* Käytä silloin kun teet tyypillisen kokoista (320x240) verkkovideota.
2. *Digital device format (DV-AVI).* Paras laadultaan, mutta se vie luonnollisesti myös eniten levytilaa. Siksi kannattaa käyttää vain silloin kun se on tarpeen (eli jos lopputulos on tarkoitettu esim. DVD:lle tai takaisin nauhalle).
3. *Other settings.* Tähän voit valita jonkin muista valmiista asetuksista. Jos lopputulos on tarkoitettu katseltavaksi tietokoneen näytöltä, voit valita asetuksiksi esimerkiksi *Video for local playback (1,5 Mbps PAL).*

Kun olet valintasi tehnyt, paina *Next* -nappulaa. Seuraavassa ikkunassa voit valita, haluatko kaapata koko nauhan vai vain osia nauhasta manuaalisesti. Hyvin harvoin on tarpeellista kaapata kaikkea nauhan materiaalia, usein muutama tarkoin valittu pätkä riittää. Siksi parempi valinta on *Capture parts of the tape manually*. Seuraavassa ikkunassa voit katsella ja kelata nauhalla olevaa videota kuten tavallisessa videonauhurissa (kuva).

Kun olet etsinyt nauhalta sen kohdan, josta haluat aloittaa kaappaamisen, pysäytä nauha ja klikkaa *Start Capture* -painiketta. Kun haluamasi pätkä päättyy, paina *Stop Capture*. Sen jälkeen etsi nauhalta seuraavan tarvitsemasi pätkän alku ja jatka samalla tavalla kunnes olet saanut kaapattua kaikki haluamasi klipit. Sen jälkeen paina *Finish*-nappia.

Kaapatut videot tulevat näkyviin *Collections*-kohtaan. Jos haluat kaapata lisää videomateriaalia, valitse *Movie Tasks* -valikon *Capture Movie* -kohdasta *Capture from video device* ja aloita alusta. Jokaisen uuden kaappauskerran klipit muodostavat oman kokoelmansa, ja eri kokoelmien välillä pääsee liikkumaan ylhäällä olevan *Collections*-pudotusvalikon kautta.

Tiedoston tuominen projektiin

Koneella jo olevan video-, kuva- tai äänitiedoston voi tuoda projektiin valitsemalla *Movie Tasks* -valikon *Capture Movie* -kohdasta *Import video/pictures/audio or music*.

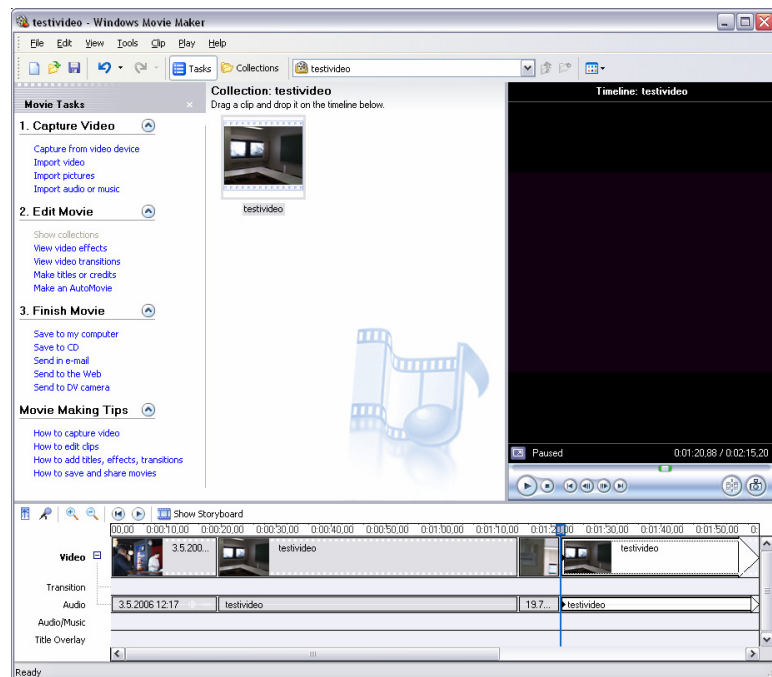
4. Videon editoiminen

HUOM! Editointiohjelmassa käsitellään ainoastaan **viitteitä** kaapattuihin video-, ääni- yms. tiedostoihin. Ohjelmassa tehdyt muokkaukset eivät koskaan tuhoa tai muuta alkuperäistä tiedostoa. Muista tallentaa projektitiedostosi välillä editoinnin aikana.

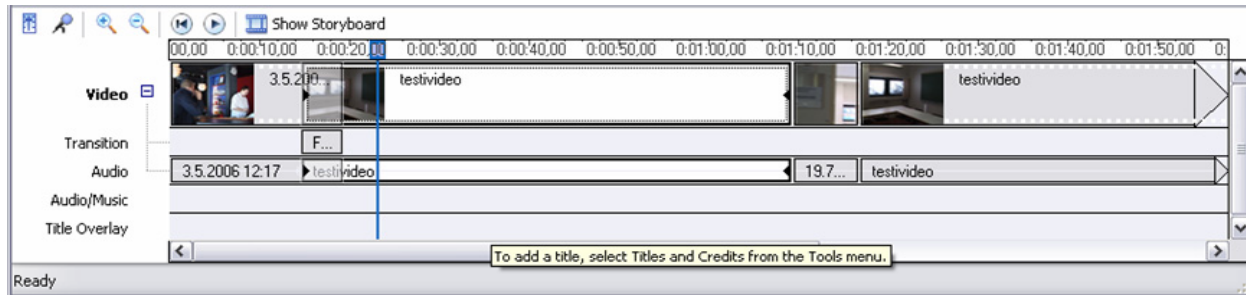
Collections-kohdan materiaaleja voi raahata hiirellä vasen näppäin pohjassa vetämällä aikajanalle.

Aikajanalla videoklippejä voi lyhentää tai pidentää raahaamalla hiirellä klipin alku- tai loppukohtaa. Tämä onnistuu viemällä hiiri klipin alku- tai loppureunaan jolloin hiiren kursori muuttuu punaiseksi kaksipäiseksi nuoleksi. Klippiä voi tietysti pidentää vain niin pitkälle, kun materiaalia on kaapattu tietokoneelle.

Klippien järjestystä voi muuttaa raahaamalla niitä eri kohtiin aikajanalla ja klipin voi poistaa valitsemalla sen hiirellä ja painamalla näppäimistöä *Delete*.

Katsotaan aikajanaa tarkemmin:

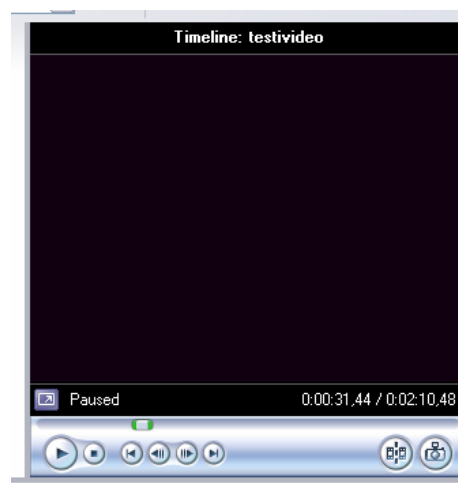
Movie Makerissa on käytävissä vain yksi videoraita ja kaksi ääniraitaa (toinen videon äänelle, toinen muille, esim. tehoste- ja taustäänille). Lisäksi on yksi raita teksteille ja yksi klippien välisille siirtymille. Videon ääniraidan saa näkyviin ja pois näkyvistä klikkaamalla *Video*-sanan vieressä olevaa plussaa tai miinusta. Aikajanalla liikkuva sininen pystyviiva osoittaa aina sen kohdan, missä video on menossa.

Työkalut:

- *Set Audio Levels*. Tällä työkalulla voit säätää videon ääniraidan ja toisen ääniraidan (esim. taustamusiikin) äänenvoimakkuutta suhteessa toisiinsa.
- *Narrate Timeline*. Voit spiikata omat juttusi videoiden päälle helposti.
- *Zoom Timeline In/Out*. Näillä työkaluilla voit zoomata aikajanaa isommaksi tai pienemmäksi. Suurentaminen on esimerkiksi hyödyllistä silloin kun täytyy tehdä tarkkaa työtä. Pienentäminen taas helpottaa hahmottamaan kokonaiskuvan.
- *Rewind Timeline*. Siirtää soittimen, eli sinisen pystyviivan aina aikajana alkuun.
- *Play Timeline*. Pistää videon pyörimään. Sama nappula muuttuu *Pause Timeline* -napiksi kun video pyörii.
- *Show Storyboard/Timeline*. Tästä napista voit vaihtaa näkymän joko storyboard-tyyppiseksi tai aikajanaksi.

Myös videonkatseluikkunan alapuolella on pari hyödyllistä työkalua:

- *Split clip*. Katkaisee aikajanalla valittuna olevan klipin sinisen pystyviivan osoittamalta kohdalta kahteen osaan.
- *Take picture*. Voit ottaa still-kuvan yksittäisestä kuvaruudusta aikajanalla.

5. Efektien ja siirtymien lisääminen

Videoleikkeiden päälle voi lisätä efektejä (esim. hidastus tai mustavalkoisuus), ja leikkeiden väliin erilaisia siirtymiä (*transitions*).

Efektit

Valitse *Movie Tasks* -valikon *Edit Movie* -kohdasta *View video effects*. Tartu haluamastasi efektistä kiinni hiiren vasemmalla näppäimellä ja raahaa se haluamasi klipin päälle aikajanalle. Kun klippiin on liitetty jokin efekti, klipin sisässä aikajanalla näkyy sininen tähti.

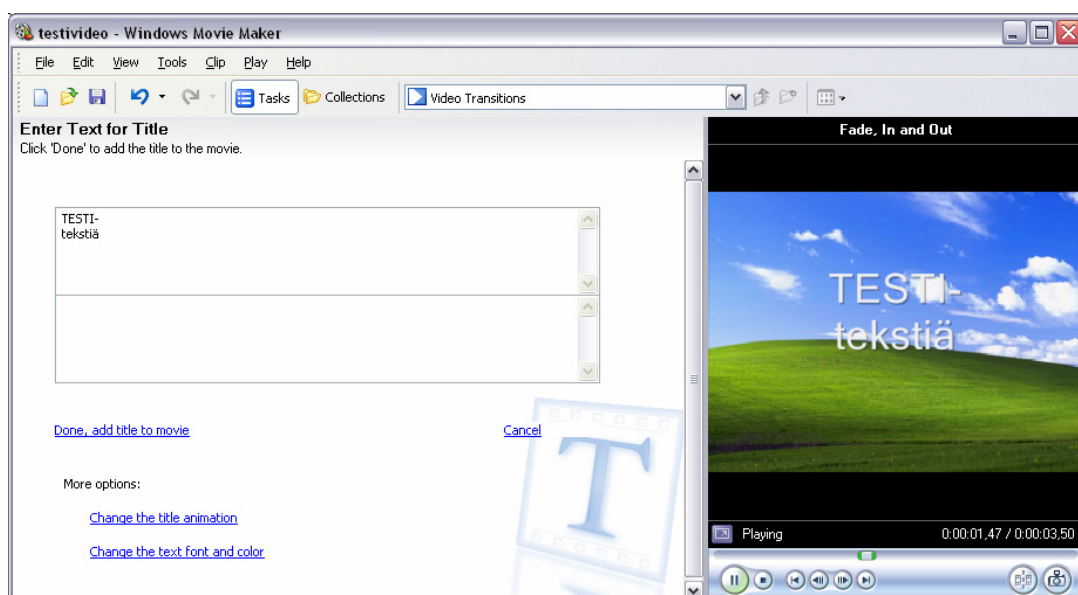
Efektin poistaminen onnistuu klikkaamalla klippiä aikajanalla hiiren oikealla näppäimellä ja valitsemalla avautuvasta valikosta *Video Effects...* Avautuvasta ikkunasta voi sekä lisätä että poistaa efektejä. Vasemmalla näkyvät efektit, joita voi lisätä, ja vasemmalla puolella näkyvät ne efektit, jotka kyseisessä klipissä on käytössä.

Siirtymät

Jos videoklipin raahaa aikajanalla osin edellisen leikkeen päälle, niiden välille tulee yksinkertainen ristileikkaus (*cross-fade*). Muunlaisia siirtymiä varten valitse *Movie Tasks* -valikon *Edit Movie* -kohdasta *View video transitions*. Tartu haluamastasi efektistä kiinni hiiren vasemmalla näppäimellä ja raahaa se haluamasi klipin päälle aikajanalle. Siirtymä tulee tämän ja sitä edeltävän klipin väliin ja näkyy klippinä omalla *Transitions*-raidallaan. Sitä voi venyttää tai lyhentää ja sen voi poistaa samalla tavalla kuin videonkin.

6. Tekstien lisääminen

Valitse *Movie Tasks* -valikon *Edit Movie* -kohdasta *Make titles or credits*. Movie Maker kysyy mihin kohtaan haluat tekstin sijoittaa: koko videon alkuun, ennen valittua klippiä, valittuna olevan klipin päälle, valitun klipin jälkeen vai koko videon loppuun.

Sitten vaan kirjoitellaan sopiva teksti, katsellaan esikatseluikkunasta näyttääkö hyvältä, ja tarvittaessa vaihdetaan tekstin animaatiota, fontin kokoa, väriä tms. *More options* -kohdasta. Kun teksti miellyttää silmää, klikkaa *Done, add title to movie* -linkkiä. Teksti ilmestyy klipiksi joko *Title Overlay* - tai videoraidalle, riippuen siitä, oliko se tarkoitettu videon päälle vai videoklippien alkuun, väliin tai loppuun. Tekstiklippien lyhentäminen, pidentäminen ja poistaminen käy samalla tavalla kuin videoidenkin.

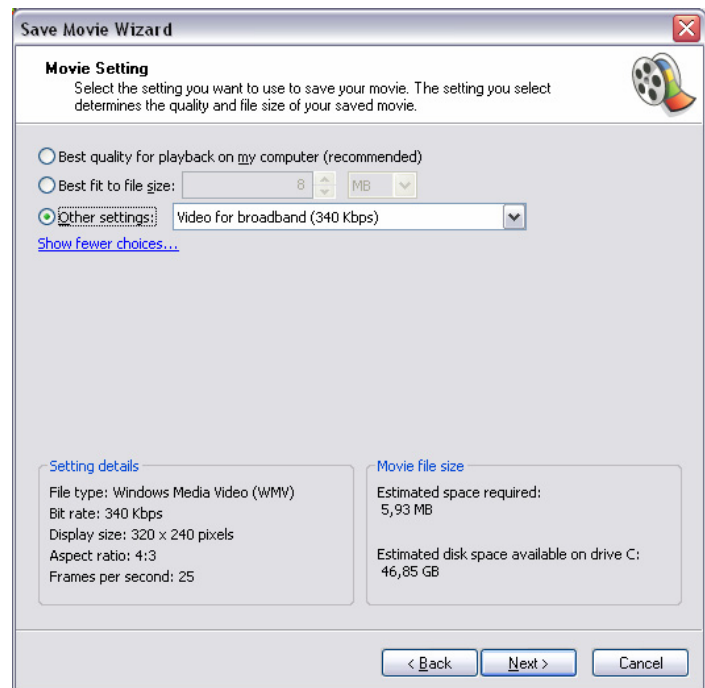
7. Videon tallentaminen

Movie Makerissa kuten muissakin videoeditointiohjelmissa kohdasta *File > Save As...* tallennetaan vain videoprojekti, ei varsinaista videotiedostoa. Kun video on editoitu valmiiksi, se pitää vielä erikseen tallentaa yhdeksi videotiedostoksi. Vaihtoehtoisesti videon voi myös nauhoittaa takaisin kameran Mini-DV-nauhalle.

Jos haluat tehdä videostasi tiedoston, kannattaa *Movie Tasks* -valikon *Finish Movie* -kohdasta valita *Save to my computer*.

Aukeaa ikkuna, jossa valitaan tiedoston nimi ja tallennuspaikka. Tee näin ja paina *Next*. Seuraavassa ikkunassa valitaan tallennusasetukset. Vaihtoehtoja on monia, ja tässä vaiheessa pitää miettiä videon käyttötarkoitusta. (Jos sinulle näkyy vain yksi vaihtoehto, klikkaa *Show more choices*.)

- Ensimmäinen vaihtoehto *Best quality for playback on my computer* on nimensä mukaisesti käyttökelpoinen silloin, jos videota on tarkoitus katsella pääasiassa tietokoneella. Tuloksena on suurikokoinen Windows Media Video (wmv)-tiedosto.
- Toisessa kohdassa *Best fit to file size* voit pakottaa lopullisen Windows Media Video (wmv)-videotiedoston mahtumaan juuri tiettyyn tiedostokokoon. Tämä on kuitenkin harvoin tarpeen.
- *Other settings* -kohdassa voit valita valmiista asetuksista tarkoituksiisi sopivimman. Esimerkiksi verkkovideoille sopiva tallennuslaatu on *Video for broadband (512 Kbps)* tai *(340 Kbps)*. Tallennusmuotona on Windows Media Video (wmv). Jos taas haluat tallentaa videon parhaalla mahdollisella laadulla, valitse tähän DV-AVI (PAL). Tuloksena on erittäin suurikokoinen avi-tiedosto.

Jyväskylän yliopiston virtuaaliyliopistohanke
Heta Kero & Rikupukka Oksanen 2006

Setting details -laatikosta näet yksityiskohtaisempaa tietoa asetuksista ja toiselta puolelta *Movie file size* -kohdasta voit katsoa paljonko levytilaa pakattava tiedosto vie ja paljonko levytilaa koneessasi on jäljellä. Kun asetukset on valittu, paina *Next* ja video alkaa tallentua. Tässä kestää videon koosta ja koneen tehoista riippuen hetkestä useisiin minuutteihin.

Kun tallennus on ohi, paina *Finish*-nappia. Jos valintalaatikossa on ruksi, juuri tekemäsi videotiedosto käynnistyy nyt Windows Media Playerissä ja voit katsoa tuotoksesi.

Tallenna vielä viimeisin versio projektitiedostostasi Movie Makerissa ja sulje ohjelma.